

X

24-09-2003

Arqueologia i Patrimoni > El castell de Quermançó data del S. X

<<

Unes troballes arqueològiques fan recular fins al segle X l'origen del castell de Quermançó

Apareix un tram de dotze metres i ben conservat de la muralla de la fortificació primitiva.

RAMON ESTÉBAN / Vilajuïga - El castell de Quermançó, on es vol instal·lar el monumental Orgue de la Tramuntana amb motiu de l'Any Dalí, ja existia al segle X, segons s'acaba de saber arran de la campanya arqueològica d'aquest estiu, la primera que s'ha fet en el recinte. L'estructura actual del castell és del segle XV, però fins ara s'havien situat els seus orígens al segle XI perquè aquesta és la data de la referència escrita més antiga de la qual es té coneixement. La troballa que demostra que Quermançó és més antic del que es pensava consisteix en un tram en forma de L de la muralla primitiva, força ben conservat.

Els propietaris del recinte, que estan elaborant el projecte de l'Orgue de la Tramuntana, van encarregar una recerca arqueològica per adjuntar a la documentació que d'aquí a unes setmanes ha de ser examinada per diferents organismes, entre els quals, la comissió de Patrimoni. Quan l'equip de l'empresa Janus, dirigit per l'arqueòleg Joan Llinàs, excavava el nivell inferior de l'habitació coneguda erròniament com la capella de Sant Pere (els treballs han descartat que fos un recinte sagrat), es va topiar amb dos panys de paret connectats en un angle recte, d'uns 12 metres de llargada, 1,80 d'amplada i fins a 2 metres d'altura. «Està força ben conservada perquè la van fer en una zona de molt pendent, sobre la roca mare, que al segle XI van aplanar amb una gran quantitat de runa», va explicar ahir Joan Llinàs. La datació s'ha pogut fer gràcies als materials que acompanyaven el mur, especialment unes ceràmiques molt característiques del segle X.

Recerca limitada

La recerca arqueològica s'ha limitat als espais afectats per la construcció de l'orgue monumental.

A més de la falsa capella, s'han excavat els nivells inferiors d'una estructura coneguda equivocadament com la torre de l'homenatge (els científics d'aquesta campanya creuen que no ho era), on han desenterrat restes anteriors al segle XV, però molt malmeses per les reformes d'aquell segle. També s'ha treballat al pati, on les restes localitzades són del XV ençà, amb una excepció: un mur més antic al costat del qual hi havia els esquelets d'un adult i una criatura, enterrats sense gaire cura.

Un somni dalinià

El castell de Quermançó va estar ocupat gairebé sempre, fins al segle XIX. L'aspecte de ruïna actual es deu a les tropes napoleòniques, que primer van augmentar-ne les defenses i, quan es van retirar, el van destruir. Durant la Guerra Civil del 1936 va ser un punt de resistència, com ho corroboren les restes de municions que l'equip de Joan Llinàs hi ha trobat aquest estiu. D'aquí a pocs mesos, la fortalesa pot esdevenir la plasmació d'una idea de Salvador Dalí. La societat mercantil que va adquirir-lo, encapçalada per l'empresari Josep Maria Martorell, té la intenció d'aixecar al castell l'Orgue de la Tramuntana; un immens instrument que es podrà activar quan bufi el vent. Farà tres metres d'altura i quatre d'amplada i disposarà de 300 tubs. El projecte de Martorell inclou també una sala museu i un punt d'informació del cap de Creus. En una recent reunió, el promotor va tranquil·litzar els veïns de Vilajuïga: el so no se sentirà des del poble.

Altres notícies:

04/02/2004

Publicada a "[El Punt](#)" el dia 24 de setembre del 2003

© Portal Gironi d'Història i Genealogia (www.bohigas.com)